

2016-08-31

Ert dnr:
JU2016/04138/DOM

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad
Greta Berg

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Otillåtna bosättningar (Ds 2016:17)

Sammanfattning

- Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anser att förändringarna som promemorian föreslår är positiva och underlättar för markägaren att agera mot otillåtna bosättningar.
- SKL ställer sig bakom utredarens synpunkt att polisen måste bli mycket mer aktiv i frågorna om otillåtna bosättningar.
- SKL ser mycket positivt på att det tidigare kravet på identifiering förändras.
- SKL ser positivt på en fast grundavgift på 5 000 kr istället för att markägaren måste betala 600 kr per person.
- SKL ser en fara med förslaget att en boende som inte har identifierats redan i samband med markägarens ansökan om avlägsnande inte ska bära något ansvar för kostnaden kan leda till att de bosatta i än högre grad än tidigare undandrar sig identifiering. Med anledning av detta avstyrker SKL utredarens förslag om betalningsansvar för den avhyste då det försvårar identifiering.
- SKL vill särskilt understryka hur viktigt det är att barnrättsperspektivet beaktas.

Sveriges Kommuner och Landstings ställningstagande

Utredarens synpunkt att polisen måste bli mycket mer aktiv i dessa frågor ställer sig SKL bakom. Polisen skulle kunna agera i många fler fall än vad som sker idag och därigenom undvika att stora otillåtna bosättningar etableras. Polisen kan agera mer effektivt inom ramen för befintlig lagstiftning.

SKL ser mycket positivt på att det tidigare kravet på identifiering förändras. Likaså är det positivt att samtliga som befinner sig på en otillåten bosättning kan avlägsnas vid ett tillfälle, till skillnad från idag då bara de som i samband med ansökan har identifierats kan avlägsnas. Det innebär en stor förenkling för markägare som vill avlägsna en bosättning att även de individer som flyttat till bosättningen efter ansökan, eller som inte kunnat identifieras, kan avlägsnas utan att markägaren måste göra en ny ansökan om särskild handräckning för dessa personer.

Vidare är det positivt med en fast grundavgift på 5 000 kr istället för att markägaren måste betala 600 kr per person. De fall då det blir dyrare för markägaren med den fasta avgiften bedöms vara få. Viss kostnadsökning kan uppstå då socialnämnden i högre grad kommer att informeras om processen och bli tvungna att agera inom ramen för sitt ansvar.

Det finns möjlighet för markägaren att få ut kostnaderna för avlägsnandet från den bosatte. Utredaren har dock förslagit att en boende som inte har identifierats redan i samband med markägarens ansökan om avlägsnande inte ska bära något ansvar för kostnaden. Detta trots att den bosatte kanske senare under processen identifieras. SKL ser en fara med att förslaget kommer leda till att de bosatta i än högre grad än tidigare undandrar sig identifiering. Med anledning av detta avstyrker SKL utredarens förslag om betalningsansvar för den avhyste då det försvårar identifiering.

SKL vill understryka att det är av yttersta vikt att barn inte far illa vid ett avlägsnande. I samband med avlägsnande är det även viktigt att Kronofogdemyndigheten i god tid kontaktar socialnämnden för att det ska ges rimliga förutsättningar för att planera för andra boendelösningar.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande